

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/381/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6112205531
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Podhorová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6112205531.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci navrhovateľa : EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom 851 01 Bratislava, Údernícka 5, IČO : 35 724 803, zastúpený TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom 851 01 Bratislava, Údernícka 5, IČO : 36 613 843, proti odporkyni : O. C., narodená XX. XX. XXXX, bytom XXX XX R. R., R. XXXX/XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne : Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom 080 01 Prešov, Važecká 16, IČO: 42 176 778, zastúpený splnomocneným advokátom JUDr. Igorom Šafrankom, so sídlom Advokátska kancelária 089 01 Svidník, ul. Sov. hrdinov 163/66, o zaplata 59,60 eur s príslušenstvom, o odvolaní vedľajšieho účastníka na strane odporkyne zo dňa 07. 11. 2013 proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica číslo konania 14C/326/2012-77 zo dňa 18. 10. 2013, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka na strane odporkyne **p o t v r d z u j e**.

Vo zvyšnej časti zostáva uznesenie nedotknuté.

Navrhovateľovi trovy odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd napadnutým uznesením konanie zastavil podľa ustanovenia § 96 ods. 1 O. s. p. v dôsledku späťvzatie návrhu v celom rozsahu, rozhodol o vrátení kráteného súdneho poplatku a rozhodol o trovách zastaveného konania tak, že uložil navrhovateľovi povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne trovy konania v sume 19,46 eur

do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka špecifikovaný vo výroku uznesenia. O náhrade trov konania rozhodol súd s poukazom na ustanovenie § 146 ods. 2 O. s. p. a konštatoval, že k zastaveniu konania došlo v dôsledku procesného zavinenia navrhovateľa, preto je povinný nahradiť trovy konania odporkyni a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne. Odporkyňa si však trovy konania neuplatnila, preto jej ich súd nepriznal. Vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne vzniklo právo na náhradu trov konania podľa § 10 ods. 2 Vyhlášky MS SR č.. 655/2004 Z. z. za dva špecifikované úkony vyplývajúce z právneho zastúpenia (príprava a prevzatie zastúpenia a písomné vyjadrenie s námietkou premlčania), spolu s režijnými paušálmi prináležiacimi k týmto úkonom a sadzbou 20% DPH, spolu v sume 58,37 eur. Súd následne konštatoval, že vzhľadom na opakované a právne nenáročné podania v obdobných veciach súd priznáva vedľajšiemu účastníkovi konania nárok na náhradu trov konania v jednej tretine z požadovaných trov, s poukazom na ustanovenie § 150 ods. 1 O. s. p., teda v sume 19,46 eur. Súd rozhodol o vrátení kráteného súdneho poplatku navrhovateľovi podľa ustanovenia § 11 ods. 3 vety prvej zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov.

Proti výroku uznesenia o trovách konania vedľajšieho účastníka podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie vedľajší účastník na strane odporkyne. Namietal, že v predmetnom konaní neexistuje dôvod na aplikáciu ustanovenia § 150 ods. 1 O. s. p. a argumentáciu súdu o dôvodoch krátenia náhrady považuje za nepresvedčivú a nespravodlivú. Podľa názoru vedľajšieho účastníka v spotrebiteľských veciach nie je možné aplikovať ustanovenie § 150 ods. 1 a 2 O. s. p. za predpokladu, že dodávateľ si uplatňoval nárok z neprijateľnej zmluvnej podmienky, nárok po použití nekalej obchodnej praxe, prípadne nárok premlčaný a spotrebiteľ bol v konaní úspešný. Na podporu svojho stanoviska citoval z viacerých súdnych rozhodnutí, zaoberajúcich sa otázkou aplikácie ustanovenia § 150 O. s. p. a náhrady trov vedľajšieho účastníka. Vedľajší účastník preto navrhuje uznesenie okresného súdu v napadnutom výroku zmeniť a priznať mu celú náhradu trov konania. Pre prípad úspechu si vyčíslil a uplatnil trovy odvolacieho konania.

Navrhovateľ vo vyjadrení k odvolaniu vedľajšieho účastníka zdôraznil, že v danom prípade nemožno hovoriť o trovách účelne vynaložených na uplatnenie alebo bránenie práva. Poukázal pritom na charakter združenia založeného podľa zákona č. 250/2007 Z. z.

na ochranu spotrebiteľa, ktoré musí byť zo svoje podstaty schopné poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Podľa jeho názoru, ak by predseda len z nejakého dôvodu bolo nutné, aby bol vedľajší účastník zastúpený advokátom, tak bez práva na náhradu trov konania. Inak by nebol dôvod na pripustenie vedľajšieho účastníka do konania, ak by nevedelo naplniť predmet svojej činnosti. Právne zastúpenie vedľajšieho účastníka preto navrhovateľ považuje za neúčelné a nadbytočné. Navrhovateľ

má z vlastnej skúsenosti vedomosť, že združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu odporcu, združenie nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade, navyše viaceré procesné podania opakuje nadbytočne bez uvedenia nových, významných skutočností vzťahujúcich sa na predmet sporu. Účelom vstupu vedľajšieho účastníka

v mnohých konaniach nebola ochrana práv spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. Trovy vedľajšieho účastníka nie sú podľa názoru navrhovateľa trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva,

čo je potom dôvodom hodným osobitného zreteľa v zmysle ustanovenia § 150 O. s. p.. Navrhovateľ v závere vyjadrenia k odvolaniu vedľajšieho účastníka zhrnul, že podľa jeho názoru účasťou vedľajšieho účastníka a jeho právnym zastúpením dochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a k nehospodárnosti konania, na túto skutočnosť potom súd správne prihliadol a priznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania v nižšej sume. Navrhuje preto, aby odvolací súd napadnuté uznesenie vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka ako vecne správne potvrdil. Pre prípad úspechu si navrhovateľ uplatnil a vyčíslil aj trovy odvolacieho konania.

V dôsledku odvolania krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 212 ods. 1 O. s. p. a v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O. s. p.

bez nariadenia pojednávania uznesenie okresného súdu v odvolaní napadnutom výroku podľa ustanovenia § 219 ods. 1 a 2 O. s. p. ako vecne správne potvrdil.

Podľa ustanovenia § 146 ods. 1 písm. c/ O. s. p., žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené. Ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca (§ 146 ods. 2 O. s. p.).

V prípade zastavenia konania, pokiaľ ide o rozhodovanie súdu o náhrade trov konania, v zásade platí, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Procesná norma však pamätá i na prípady, keď bolo konanie zastavené v dôsledku procesných úkonov niektorého z účastníkov konania a je mu možné pričítať procesnú vinu za zastavenie konania, pričom vzhľadom na konkrétne okolnosti je zrejme, že by bolo v súlade so všeobecnou zásadou spravodlivosti súdneho konania zaťažiť tohto účastníka povinnosťou nahradiť trovy, ktoré vznikli do zastavenia konania.

V súlade s ustanovením § 150 ods. 1 O. s. p., ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť. Ak sú trovy

konania v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke, môže ich súd nepriznať alebo znížiť (§ 150 ods. 2 O. s. p.).

Trovy konania sú, okrem iného, aj trovy právneho zastúpenia, ak je zástupcom advokát (§ 137 O. s. p.). Navrhovateľ argumentuje, že zo samotnej podstaty, predmetu činnosti a účelu, za ktorým bolo občianske združenie na ochranu práv spotrebiteľa založené (spotrebiteľského združenia) by malo vyplývať, že je (malo by byť) spôsobilé poskytovať kvalifikovanú právnu pomoc špecifickému subjektu zmluvného vzťahu na ochranu a hájenie práv ktorého bolo založené (spotrebiteľa), pretože ide o oblasť, v ktorej by sa malo združenie vyznať a niet preto dôvodu dať sa zastupovať advokátom. Tento záver nie je udržateľný a je v priamom rozpore nielen s čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy SR, s ustanoveniami § 18, § 24, § 25 ods. 1 O. s. p., § 93

ods. 4 O. s. p. a čl. 47 Charty základných práv Európskej únie, ale aj v rozpore so základnými a nosnými zásadami súdneho konania - práva každého na účinnú súdnu ochranu a zásadu rovnosti účastníkov konania. Pokiaľ určité právo je priznané „každému“, respektíve v užšom ponímaní „každému účastníkovi konania“, prináleží takémuto subjektu bez ohľadu na jeho právny status fyzickej či právnickej osoby, a v prípade právnickej osoby bez ohľadu

na predmet jej činnosti a účel založenia. V občianskom súdnom konaní majú všetci účastníci rovnaké postavenie (§ 18 O. s. p.) a v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník konania (§ 19 ods. 4 O. s. p.). Prípadné obmedzenia určitého práva musia vyplývať len zo zákona a z platnej právnej úpravy a výlučne v ich intenciách. Zo žiadneho ustanovenia nevyplýva, že by vedľajší účastník nemal právo dať sa v konaní pred súdom zastúpiť advokátom. Vstup týchto subjektov do konania má za cieľ zabezpečiť širšiu ochranu osobám, ktoré sú alebo môžu byť v znevýhodnenom postavení (napr. spotrebiteľa, osoby diskriminované z rôznych dôvodov).

Účelnosť pôsobenia vedľajšieho účastníka v konaní a efektívnosť jeho procesných úkonov však nie je možné hodnotiť paušálne, ale je nutné posudzovať ich vždy konkrétne, zohľadniac pritom aj iné, súdu z jeho rozhodovacej činnosti známe skutočnosti a okolnosti, ktoré musia mať vplyv aj na úvahu súdu ohľadom náhrady trov konania. Keďže v niektorých prípadoch by striktné aplikovanie zásady úspešnosti, respektíve procesného zavinenia v konaní, bez zohľadnenia ostatných okolností konkrétneho prípadu mohlo viesť v praxi k nežiaducej tvrdosti a nebolo by v súlade so všeobecnou zásadou spravodlivosti rozhodovania súdu, zákon umožňuje zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich platenie a náhradu trov konania v takýchto špecifických prípadoch a dáva súdu možnosť za podmienok v ňom obsiahnutých výnimočne uplatniť moderačné oprávnenie podľa ustanovenia § 150 ods. 1, 2 O. s. p.

Zákonná úprava ustanovenia § 150 ods. 2 O. s. p. reaguje na zavedenie osobitného inštitútu súdneho procesu a to „drobné spory“, na ktoré sa vzťahujú niektoré osobitne upravené procesné vzťahy, respektíve postupy súdu. V prípade drobných sporov je osobitne upravené i moderačné oprávnenie súdu; pre aplikáciu ustanovenia § 150 ods. 2 O. s. p.

sa nevyžaduje ani naplnenie všeobecných predpokladov obsiahnutých v odseku 1 tohto zákonného ustanovenia; teda nemusia byť dané dôvody hodné osobitného zreteľa, ani nie je nutné konštatovať výnimočné okolnosti prípadu, ktoré odôvodňujú opodstatnenosť použitia tohto zákonného ustanovenia. Zákon v znení odseku 2 tohto ustanovenia umožňuje súdu

v špecifických prípadoch drobných sporov pri naplnení predpokladu, že sú trovy konania neprimerané voči pohľadávke, ich za danej okolnosti nepriznať alebo znížiť. I týmto ustanovením zákon sledoval naplnenie všeobecnej zásady spravodlivosti súdneho konania, ako jednej z nosných zásad konania.

V konkrétnom prípade Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom

v Prešove, ohlásilo svoj vstup do konania na strane odporkyne procesným podaním zo dňa 16.04.2012, s ohľadom na predmet konania - spor vyplývajúci zo spotrebiteľského vzťahu a vzhľadom na postavenie odporkyne, ako spotrebiteľky. Súd má z vlastnej rozhodovacej činnosti preukázané, že ide o právnickú osobu založenú za účelom ochrany spotrebiteľov podľa zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, pričom jeho vstup do konania umožňuje ustanovenie § 93 ods. 2 O. s. p. Procesným podaním zo dňa 12. 03. 2013 toto spotrebiteľské združenie vzneslo námietku premlčania uplatneného nároku voči odporkyňi. Následne navrhovateľ procesným podaním datovaným dňa 19. 04. 2013 vzal svoj návrh voči odporkyňi späť v celom rozsahu a v súlade s ustanovením § 96 ods. 1 O. s. p. žiadal konanie zastaviť.

Konštatovanie časového sledu úkonov jednotlivých účastníkov nasvedčuje záveru,

že až v dôsledku procesného vyjadrenia a vznesenej námietky premlčania vedľajšieho účastníka na strane odporkyne nasledovala procesná reakcia navrhovateľa na možný procesný neúspech - a to späťvzatie návrhu, a táto skutočnosť je potom zásadná aj z hľadiska rozhodovania súdu o náhrade trov zastaveného konania. Konanie bolo uznesením č. k. 14C/326/2012-77 zo dňa 18. 10. 2013 zastavené v dôsledku späťvzatia návrhu v celom rozsahu a vzhľadom na konštatované procesné úkony tak navrhovateľa, ako aj vedľajšieho účastníka na strane odporkyne, je zrejmé, že pôsobenie vedľajšieho účastníka v danom konaní bolo účelné a efektívne, jeho procesné úkony mali zásadný vplyv na ďalší priebeh konania a preto mu prináleží právo na náhradu trov konania, spočívajúce v trovách právneho zastúpenia.

Odvolací súd po zohľadnení všetkých okolností prípadu sa v danej veci stotožňuje s aplikovaním ustanovenia § 150 ods. 1 O. s. p. pri rozhodnutí o náhrade trov prvostupňového konania, teda znížením náhrady trov konania procesne úspešného vedľajšieho účastníka tak, ako ich zdôvodnil súd prvého stupňa. Vzhľadom na procesné zavinenie navrhovateľa na zastavení konania je spravodlivé, aby navrhovateľ znášal trovy zastaveného konania, avšak odvolací súd okrem dôvodov hodných osobitného zreteľa, ktoré použil súd prvého stupňa (opakované a právne nenáročné podania vedľajšieho účastníka v právne i skutkovo obdobných spotrebiteľských veciach), ako dôvod navyše pre krátenie trov konania konštatuje, že vzhľadom na výšku požadovanej istiny (59,60 eur) možno uplatnenú a vyčíslenú sumu náhrad trov konania vedľajšieho účastníka (v sume 58,37 eur) považovať za neprimeranú voči pohľadávke, čím je daný dôvod krátenia trov konania aj s poukazom na ustanovenie § 150 ods. 2 O. s. p.. Odvolací súd len podotýka, že procesná norma pokiaľ vyžaduje pri rozhodovaní o trovách v drobných sporoch len kritérium „neprimeranosti“ uplatnených trov voči pohľadávke, ponecháva posúdenie tejto miery primeranosti na voľnej úvahe súdu. Keďže ustanovenie § 150 ods. 2 O. s. p. umožňuje súdu náhradu trov konania buď úplne nepriznať, prípadne ju znížiť do určitej miery podľa posúdenia súdu, v zásade nemá odvolací súd bez relevantných príčin dôvod do tejto úvahy prvostupňového súdu vstupovať. Odvolací súd len posúdi dôvodnosť aplikácie tohto ustanovenia z hľadiska naplnenia zákonom predpokladaných podmienok, primeranosti súdom použitej argumentácie na daný konkrétny prípad a z hľadiska naplnenia zásady spravodlivosti súdneho konania. Pokiaľ prvostupňový súd považoval za spravodlivé a primerané znížiť uplatnené trovy konania spočívajúce v trovách právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka na jednu tretinu a zo sumy 58,37 eur priznal s poukazom na ustanovenie § 150 O. s. p. vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov právneho zastúpenia len v sume 19,46 eur, nerozhodol nezákonne, ani v rozpore s dobrými mravmi.

Krajský súd z uvedených dôvodov uznesenie okresného súdu podľa ustanovenia § 219 ods. 1 a 2 O. s. p. v odvolaní napadnutom výroku potvrdil ako vecne správny.

Uznesenie okresného súdu vo zvyšnej časti zostáva nedotknuté (§ 206 ods. 3 O. s. p.).

O náhrade trov odvolacieho konania krajský súd rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O. s. p. v spojení s ustanovením § 224 ods. 1 O. s. p. a navrhovateľovi, ako v odvolacom konaní úspešnému účastníkovi nepriznal náhradu trov druhostupňového konania, aj napriek tomu, že si trovy odvolacieho konania riadne uplatnil. Odvolací súd striktne vychádzajúc zo zásady hospodárnosti konania a povinnosti súdu skúmať účelnosť a nevyhnutnosť vynaloženia trov v konaní, nepovažoval vyjadrenie navrhovateľa za nevyhnutné, nakoľko sa vyjadroval len k odvolaniu vedľajšieho účastníka ohľadom trov konania, ktorých skúmanie účelnosti však prináleží výlučne súdu v zmysle platnej právnej úpravy. Vyjadrenie navrhovateľa k odvolaniu preto nebolo potrebné a trovy spojené s týmto vyjadrením odvolací súd neuznal ako účelne vynaložené. Navrhovateľovi preto odvolací súd trovy odvolacieho konania napriek tomu, že bol v odvolacom konaní úspešným účastníkom a vznikol mu na náhradu trov odvolacieho konania nárok, tieto trovy nepriznal. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.